

Nr 84.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1949/50 till anordnande av lokaler för statens rättsläkarstation i Lund m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 74 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 25 februari 1949, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa dels till Anordnande av lokaler för statens rättsläkarstation i Lund ett reservationsanslag av 60 000 kronor, dels ock till Inredning och utrustning av statens rättsläkarstation i Lund ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

I ett år 1943 avgivet betänkande med förslag angående omorganisation av rättsmedicinalväsendet i riket (SOU 1943: 20) föreslog medicinalstyrelsens rättsmedicinska nämnd bl. a., att de mera krävande rättsmedicinska undersökningarna, främst obduktionerna, skulle koncentreras till ett fåtal undersökningsstationer, där verksamheten skulle handhas av rättsmedicinskt specialutbildade läkare. För ändamålet skulle riket indelas i fyra rättsläkardistrikt och fyra rättsobducentdistrikt med var sin undersökningsstation. Rättsläkarstationerna skulle förläggas till Stockholm, Uppsala, Lund och Göteborg samt rättsobducentstationerna till Norrköping, Västerås, Sundsvall och Umeå.

Rättsmedicinska nämndens förslag underställdes 1944 års riksdag (prop. nr 223; riksd. skr. nr 277). Därvid beslöts inrättande fr. o. m. den 1 januari 1945 av en rättsläkarstation i Stockholm. Den av nämnden framlagda organisationsplanen godtogs vidare i princip såsom grundval för inrättande av rättsläkarstationer även i Lund och Göteborg, varemot förslaget i övrigt ansågs böra göras till föremål för fortsatt utredning.

Medicinalstyrelsen har nu efter verkställd kompletterande utredning framlagt förslag angående inrättandet av rättsläkarstationen i Lund.

Beträffande utredningens och förslagens närmare innebörd ävensom däröver avgivna yttranden torde få hänvisas till propositionen.

Departementschefen har framhållit, att, sedan f. d. professorn i patologisk anatomi och rättsmedicin vid Lunds universitet, Einar Sjövall, nu förklarar sig icke längre kunna stå till förfogande för dessa uppgifter, någon annan tillräckligt kvalificerad person, som på frivillighetens väg skulle kunna fullgöra den rättsmedicinska undersökningsverksamheten inom det område, som avses skola ingå i Lunds rättsläkardistrikt, icke

finnes att tillgå. Det ifrågasättes ej heller, att man skulle återgå till att låta verksamheten omhänderhas av vederbörande tjänsteläkare, som visserligen författningsenligt ha att fullgöra hithörande arbetsuppgifter men sakna den härför nödvändiga specialutbildningen. Som enda möjlighet återstår i detta läge, att den i princip beslutade rättsläkarstationen för södra Sverige snarast får börja sin verksamhet.

Beträffande frågan om lokaler för rättsläkarstationen ävensom stationens förläggning har departementschefen anfört följande.

I den patologiska institutionen vid Lunds universitet kan, såsom framgår av den lämnade redogörelsen, stationen erhålla tillgång till obduktionslokaler och förvaringsrum för lik. Härutöver erfordras emellertid vissa ytterligare utrymmen. Dessa skulle enligt föreliggande förslag erhållas på så sätt, att man toge i anspråk en till den nuvarande pediatrika kliniken vid lasarettet i Lund hörande isoleringspaviljong. Denna kommer att frigöras och övergå i universitetets ägo (jfr prop. nr 107/1948; riksd. skr. nr 215/1948), sedan den nu under uppförande varande nya pediatrika kliniken färdigställt, vilket beräknas ske under våren 1950. Mot denna lösning av stationens lokalfråga, vilken emellertid, såsom medicinalstyrelsen framhållit, torde få betraktas som ett provisorium, har jag för egen del intet att erinra. Kostnaderna för ombyggnad av isoleringspaviljongen för detta ändamål ha av byggnadsstyrelsen beräknats till 60 000 kronor. Denna beräkning torde kunna godtagas. Beloppet i fråga torde böra anvisas å riksstaten för nästa budgetår.

I enlighet med det anförda skulle stationen under de första verksamhetsåren vara förlagd till Lund. Medicinalstyrelsen har emellertid för sin del betraktat en förläggning av stationen till denna stad allenast som ett provisorium och ansett frågan om stationens definitiva förläggning böra hållas öppen. Enligt styrelsens mening talade nämligen vissa skäl för att Malmö vore lämpligare som förläggningsort än Lund. Med anledning härav har medicinska fakulteten i Lund i sitt remissutlåtande till ingående diskussion upptagit frågan om den framtida förläggningsorten för stationen. De skäl som fakulteten — med instämmande av universitetskanslern — anfört till stöd för sin åsikt, att stationen icke blott provisoriskt utan även för framtiden borde vara förlagd till Lund, synas mig så vägande, att jag icke anser mig böra ifrågasätta att frångå det av 1944 års riksdag fattade beslutet om stationens förläggning till denna stad. Såsom fakulteten framhållit är det f. ö. med hänsyn till planläggningen av den blivande nybyggnaden för patologiska institutionen vid Lunds universitet nödvändigt, att redan nu klarhet föreligger om var universitetets rättsmedicinska institution och den därmed lokalt förenade rättsläkarstationen för framtiden skola vara förlagda.

Medicinalstyrelsen har vidare framlagt förslag beträffande lös inredning samt utrustning av rättsläkarstationen. Kostnaderna härför ha av styrelsen beräknats till 6 000 kronor resp. 40 000 kronor. Centrala sjukvårdsberedningen har efter granskning av förslaget ansett det av styrelsen beräknade sammanlagda beloppet kunna nedsättas till 39 590 kronor. Departementschefen ansluter sig till sistnämnda beräkning och föreslår alltså, att för ändamålet anvisas ett belopp av i avrundat tal 40 000 kronor.

Även i fråga om personalbehovet vid stationen samt löneförmånerna till

den föreslagna personalen och kostnaderna härför ha medicinalstyrelsen ävensom den av styrelsen tillkallade utredningsmannen framlagt närmare förslag. Då stationen icke kan träda i verksamhet redan under nästa budgetår, erfordras emellertid icke nu någon medelsanvisning för de löpande kostnaderna för stationen. Med hänsyn härtill anser departementschefen prövningen av frågorna om stationens personalbehov och dess behov av medel för avlöningar och omkostnader tills vidare böra anstå men har redan nu velat uttala, att han ansluter sig till förslaget, att den blivande rättsmedicinska inrättningen i Lund skall vara sammansatt av en rättsmedicinsk institution och en rättsläkarstation samt att som chef för rättsläkarstationen skall finnas en heltidsanställd rättsläkare, vilken samtidigt mot särskilt arvode bör tjänstgöra som lärare och examinator i rätts- och statsmedicin vid universitetet.

Utskottet tillstyrker med hänsyn till vad i propositionen anförts, att åtgärder nu vidtagas för att den av 1944 års riksdag i princip beslutade rättsläkarstationen för södra Sverige snarast skall kunna börja sin verksamhet. Såsom departementschefen framhållit bör, innan åtgärder i sådant syfte vidtagas, klarhet föreligga beträffande frågan om stationens definitiva förläggning. Utskottet har även för sin del funnit övervägande skäl tala för att stationen för framtiden bör vara förlagd till Lund.

De förslag, som framlagts beträffande anordnandet av lokaler för stationens verksamhet, ha icke givit utskottet anledning till erinran.

Beräkningarna rörande medelsbehovet för lokalernas iordningställande samt för inredning och utrustning av rättsläkarstationen har utskottet ansett sig kunna godtaga.

Under återopande av det anförda får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa

a) till *Anordnande av lokaler för statens rättsläkarstation i Lund* ett reservationsanslag av 60 000 kronor;

b) till *Inredning och utrustning av statens rättsläkarstation i Lund* ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

Stockholm den 22 april 1949.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Närvarande: se under utlåtandet nr 82.